

Hanoilainen taiteilija Tạ Thị Thanh Tâm

Taiteilija Tạ Thị Thanh Tâm hurmaa ystävällisyydellään. Vierailu taiteilijan kotiin Minh Khai -kadulle oli elämys, jota on vaikea unohtaa. Viisikymmentävuotias, polion jäljiltä rampautunut hanoilaistaiteilija jakoi avoimesti ajatuksiaan taiteestaan. Taiteilijan tapa kuvailla omaa taidettaan huokui syvää ymmärrystä omaa sisintä kohtaan – ymmärrystä, jota taiteilija toivoo töillään välittävänsä yleisölleen. Oman sisimmän ymmärtäminen välittyy Tâm in töissä ilon ohella myös surun kautta – näitä tunteita kuvastavat leikkivät lapset ja yksin istuvat mietteliäiltä vaikuttavat nuoret naiset.

Tâm on yksi viidestä hanoilaisesta taiteilijasta ja yhdestä taiteenkerääjästä, jotka esittävät kokoelmiaan Kulttuurikeskus Caisassa järjestettävässä näyttelyssä *Past and Present*. Tâm tuo kokoelmastaan Helsinkiin kaksitoista lakkamaalausta ja kahdeksan riisipaperimaalausta. Tâm sanoi kahden erilaisen tekniikan johtavan sävyiltään erilaisiin töihin. Lakkamaalaustekniikka on värinkäytöltään yksinkertaisempaa ja maalaus tehdään kovalle pinnalle. Tällöin myös itse työt vaikuttavat Tâm in mukaan ”kovemmilta”. Värien käyttö lakkamaalauksissa on selkeää kuten myös itse maalaustyyli. Koruttomat ihmishahmot korostuvat Tâm in maalaustyylissä, sillä ihmishahmoja ympäröivän tilan taiteilija jättää yksinkertaiseksi, monissa töissä jopa tyhjäksi. Tâm in maalaustekniikka riisipaperille mahdollistaa värien vivahteikkaamman käytön, ja antaa näin vapaammat kädet erilaisten tunnetilojen välittämiseen värien kautta. Myös riisipaperimaalaukset esittävät ihmishahmoja koruttomassa ympäristössä.

Tâm sanoo haluavansa pitää taiteensa yksinkertaisena siitä syystä, että tällöin töistä välittyvä tunne kohtaa katsojan välittömästi, eikä tulkinta vaadi ponnisteluja. Töiden yksinkertaisuus tekee myös sen, että ihmishahmoista lähtevät tulkinnat tulevat esiin vahvempina ympäristön ollessa tyhjä –

Taiteilija Tạ Thị Thanh Tâm:

Syntynyt Hanoissa vuonna 1960.

*Valmistunut taidekouluista
College of Industrial Arts ja
Hanoi College of Fine Arts*

Näyttelyt:

1993 Hanoi, Vietnam

1999 Hanoi, Vietnam

2000 Hanoi, Vietnam

2001 Hanoi, Vietnam

2002 Singapore

2004 Singapore

2004 Hanoi, Vietnam

2004 Tanska

2004 Italia

2005 Sveitsi

2005 Singapore

2005 Yhdysvallat

2005 Hongkong

2006 Sveitsi

2007 Saksa

2009 Helsinki

ihmishahmoista huokuvat tunnetilat täyttävät teoksen tilan kokonaisuudessaan.

Tâmin maalaukset kuvastavat vietnamilaista maaseutua, leikkiviä lapsia, vesipuhveleita, buddhalaisia munkkeja ja nuoria naisia. Tâmin toivoo valitsemillaan töillään pystyvänsä tuomaan katsojille elämyksiä kotimaastaan – maaseudusta ja siellä elävistä lapsista, munkkiluostareissa asuvista munkeista. Tâmin sanoi nuorena harkinneensa luostariin menemistä, ehkä siksi munkkien maalaaminen on erityinen osa taiteilijan maalaustaidetta.

Tâmin töissä esiintyvät nuoret naiset ovat mielenkiintoinen osa hänen taidettaan, ja niistä erityisesti on tulkittavissa pala taiteilijaa itseään. Tâmin lakkamaalaus *Vãn một mình – Still alone*, joka on yksi Helsingissä esillä oleva teos, esittää nuorta, mielteliään oloista naista. Myös monet hänen riisipaperimaalauksistaan toistavat samankaltaista teemaa. Eräässä maalauksessa nuori nainen istuu huilu kädessä lintuhäkin vieressä. Taiteilija selventää, että nuori nainen istuu torilla myymässä viimeistä lintua, mutta tori on jo tyhjä, ja nuori nainen yksin. Tâmin ei maalaa nuoria naisia perinteisissä vietnamilaisissa *áo dài* -kansallipuvuissa ja *nón*-hatsuissa niin kuin tekevät monet muut. Tâmin naistaiteilijana tuo esille omanlaistaan naiskuvaa – maalauksissa esiintyvät naiset pukeutuvat vaatimattomasti ja ovat muutenkin olemukseltaan vaatimattomia. Tâmin naistaiteilijana ei edustakaan perinteistä vietnamilaista naiskuvaa – rampautumisensa myötä Tâmin on elänyt erilaista elämää kuin perinteinen nainen Vietnamissa elää. Mielestäni tämä tulee vahvasti esille teoksissa. Teosten syvyys on niiden koettavissa, jotka pysähtyvät katsomaan.

Saara Leppänen

